

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет ветеринарної медицини
Кафедра терапії, фармакології, клінічної діагностики та біохімії

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

**ДІАГНОСТИКА І ТЕРАПІЯ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ
ПРОДУКТИВНИХ ТВАРИН**
(основний)

Реалізується в межах освітньої програми

21. ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

за спеціальністю **211 «Ветеринарна медицина»**
(шифр, назва)

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Діагностика і терапія внутрішніх хвороб продуктивних тварин			
2.	Факультет/кафедра	Ветеринарної медицини / Терапії, фармакології, клінічної діагностики та біохімії			
3.	Статус ОК	Вибірковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Ветеринарна медицина / 211 «Ветеринарна медицина»			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)				
6.	Семестр та тривалість вивчення	9 семестр, 15 тижнів			
7.	Кількість кредитів ЄКТС	4			
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
9.				40	80
10.	Мова навчання	українська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Долбаносова Римма Валентинівна			
11.1	Контактна інформація	Корп. 3, каб. 61а https://vet.snau.edu.ua/kafedri/kafedra-terapi%20i%20farmakologi%20i%20klinichno%20diagnostiki-ta-ximi%20sklad-kafedri/dolbanosova-rimma-valentini-vna-k-vet-n-docent/ e-mail: rimma19-82@ukr.net			
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент пов'язаний із загальним цілями ОП та навчає методам дослідження тварин з метою розпізнання хвороб, перш за все, внутрішніх незаразних, повідомляє базові відомості про семіотику (симптоми і синдроми хвороб і їх діагностичне значення), а також вчить лікарському мисленню і методиці встановлення діагнозу, виробляючи у студентів методологічні основи мислення			
13.	Мета освітнього компонента	Підготовка висококваліфікованих фахівців, які здатні в умовах виробництва вирішувати складні питання пов'язані з принципами розпізнання хвороб тварин, що дає можливість досягти високого рівня професійної компетентності майбутніх фахівців, поставити точний діагноз хворій тварині. Оволодіти методами лабораторної діагностики різних матеріалів від хворих тварин. Провести диференційну діагностику між захворюваннями з подібними симптомами. Оволодіти сучасними методами досліджень та заходами превентивних технологій забезпечення здоров'я продуктивних тварин.			
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на ОК 14 Фізіологія тварин ОК 20 Ветеринарна гігієна та санітарія ОК 26 Клінічна діагностика хвороб тварин			

		<p>2. Освітній компонент є основою для</p> <p>ОК 31 Загальна і спеціальна хірургія</p> <p>ОК 28 Акушерство, гінекологія і біотехнологія відтворення твари</p> <p>ОК 32 Епізоотологія та інфекційні хвороби</p> <p>ОК 33 Внутрішні хвороби твари</p> <p>ОК 37 Організація ветеринарної справи та національне і міжнародне ветеринарне законодавство</p> <p>і вводить в курс вивчення інших профільюючих клінічних дисциплін, є методичною основою клінічної ветеринарної медицини</p>
15.	Політика академічної доброчесності	<p>Під час вивчення ОК не допускаються будь-які прояви академічної недоброчесності. Інструментами протидії порушенням академічної доброчесності є системи Plagiarism check algorithm. У випадку виникнення порушень реагування відбувається відповідно до нормативної документації щодо академічної доброчесності учасників освітнього процесу в Сумському НАУ (https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/). При виявленні порушення академічної доброчесності виконане завдання не зраховується і направляється на повторне виконання.</p>
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3979

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹						Як оцінюється РНД
	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 15	
ДРН 1. Використовувати знання видів і методи терапії тварин при призначенні лікування та профілактики, застосовуючи методи терапевтичної техніки на практиці.				+	+	+	– опитування з теоретичних питань – тестовий контроль – робота з тваринами – виконання завдань із самостійної роботи
ДРН 2. Вміти складати план заходів діагностики профілактики внутрішніх хвороб продуктивних тварин та організувати його виконання..	+	+			+	+	Складання акту диспансеризації
ДРН 3. Диференціювати клінічні ознаки хвороб тварин різної етіології		+	+		+		– опитування з теоретичних питань – тести множинного вибору – розв'язання ситуаційних задач – виконання завдань із самостійної роботи
ДРН 4. Використовувати знання особливостей етіопатогенезу, симптомів та перебігу хвороб для призначення лікування та профілактики, обираючи лікарські препарати відповідно до діагнозу хвороби.	+		+	+			– вирішення ситуаційних задач – симуляційні вправи
ДРН 5. Призначати лікувально-профілактичні заходи з урахуванням клініко-лабораторних показників, розуміючи небезпеку неправильного призначення, передозування і побічної дії препаратів.		+		+	+	+	– опитування з теоретичних питань – робота з тваринами, – вирішення ситуаційних задач – виконання завдань із самостійної роботи
ДРН 6. Аналізувати отримані результати в процесі здійснення лікувально-профілактичних заходів за внутрішніх незаразних хвороб тварин	+			+			– Оформлення письмової роботи

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література ²
	Аудиторна робота		Сам. робота	
	Лк	Лаб. з.		
Тема 1. Основи загальної терапії. Види та методи терапії		4	8	[1, 3, 7, 8, 10, 12]
Тема 2. Ознайомлення з правилами клінічного та лабораторного обстеження продуктивних тварин.		4	8	[1, 2, 4, 5, 8, 14]
Тема 3. Вивчення етапів та завдань диспансеризації продуктивних тварин, її теоретичні основи		4	8	[1, 3, 5, 8, 9, 18]
Тема 4. Діагностика і терапія хвороб серцево-судинної системи		4	8	[3, 5, 6, 7, 10, 13]
Тема 5. Діагностика і терапія хвороб дихальної системи продуктивних тварин		4	8	[1, 4, 7, 8, 10, 15]
Тема 6. Діагностика і терапія хвороб системи травлення продуктивних тварин		4	8	[2, 3, 6, 9, 10, 14]
Тема 7. Діагностика і терапія хвороб печінки, жовчних шляхів та очеревини продуктивних тварин.		4	8	[1, 3, 5, 8, 9, 17]
Тема 8. Діагностика і терапія хвороб підшлункової залози продуктивних тварин.		4	8	[2, 3, 5, 8, 9, 18]
Тема 9. Діагностика і терапія хвороб нирок і сечових шляхів продуктивних тварин.		4	8	[3, 4, 7, 8, 10, 15]
Тема 10. Діагностика і терапія хвороб, що спричинені порушенням обміну речовин продуктивних тварин.		4	8	[1, 3, 7, 8, 10, 12]
Всього		40	80	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	год	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. Використовувати знання видів і методи терапії тварин при призначенні лікування та профілактики . Застосовуючи методи	<i>Інформативна лекція</i> де студенти отримують готову інформацію, яку необхідно запам'ятати, <i>лекція візуалізація</i> - демонстраційні матеріали, форми наочності, які не лише доповнюють словесну інформацію, а й самі виступають носіями змістовної інформації.	8	<i>Позааудиторна робота</i> – читання літератури за темою, перегляд роликів щодо методів терапевтичної техніки, фіксації тварин, методів введення лікарських речовин.(https://cdn.snau.edu.ua/module/mod/page/view.php?i	10

<p>терапевтичної техніки на практиці.</p>	<p><i>Практичні методи</i>– робота з тваринами, застосування методів терапевтичної техніки, фізіотерапії. Відпрацювання методів введення лікарських речовин. <i>Проблемні</i> – диспути за матеріалами лекції. Використання платформи MOODLE, ZOOM під час змішаної форми навчання.</p>		<p>d=242975 https://cdn.snau.edu.ua/modle/course/view.php?id=2235#section-1)</p> <p>Підготовка презентацій та доповідей за темою.</p>	
<p>ДРН 2. Вміти складати план заходів профілактики внутрішніх хвороб тварин та організувати його виконання.</p>	<p>Ознайомлення з етапами диспансеризації, проведення дослідження умов утримання та годівлі тварин, дослідження кормової бази в умовах ННБК «Віварій» СНАУ. Проведення загального огляду тварин з метою виявлення клінічних та субклінічних стадій захворювання. Використання платформи MOODLE, ZOOM під час змішаної форми навчання.</p>	6	<p><i>Позааудиторна робота</i> – складання плану диспансеризації для конкретного виду тварин.</p>	10
<p>ДРН 3 Диференціювати клінічні ознаки хвороб тварин різної етіології</p>	<p><i>Лекція візуалізація</i> - демонстраційні матеріали, форми наочності, які не лише доповнюють словесну інформацію, а й самі виступають носіями змістовної інформації. <i>Лекція-прес-конференція</i> де пропонується студентам письмово поставити викладачу запитання з теми, яка буде вивчатися. Протягом двох-трьох хвилин студенти формулюють запитання і передають їх викладачеві. Під час лекції викладач дає відповіді на запитання. Запитання студенти подають на початку теми для виявлення інтересів групи або потоку, їх установок, можливостей; в середині – для залучення студентів до вузлових моментів курсу і систематизації знань; у кінці – для визначення перспектив розвитку засвоєного змісту. <i>Робота з тваринами</i>, де розбираються основні клінічні прояви внутрішніх незаразних хвороб тварин та проводиться</p>	8	<p><i>Позааудиторна робота</i> – Розв’язання ситуаційних задач. Тестування на платформі MOODLE</p>	20

	диференційна діагностика. <i>Проблемні</i> – диспути за матеріалами лекції. Використання платформи MOODLE, ZOOM під час змішаної форми навчання.			
ДРН4. Використовувати знання особливостей етіопатогенезу, симптомів та перебігу хвороб для призначення лікування та профілактики, обираючи лікарські препарати відповідно до діагнозу хвороби.	<i>Лекція візуалізація</i> - демонстраційні матеріали, форми наочності, які не лише доповнюють словесну інформацію, а й самі виступають носіями змістовної інформації. <i>Робота з тваринами</i> , де розбираються умови утримання тварин, ланки патогенезу основні клінічні прояви внутрішніх незаразних хвороб тварин та пропонуються протоколи лікування і профілактики <i>Проблемні</i> – диспути за матеріалами лекції. Використання платформи MOODLE, ZOOM під час змішаної форми навчання.	6	<i>Позааудиторна робота</i> – Читання матеріалу щодо запропонованих тем. Перегляд роликів з внутрішніх незаразних хвороб різних органів і систем, які розташовані на платформі MOODLE Розв'язання ситуаційних задач.	20
ДРН 5. Призначати лікувально-профілактичні заходи з урахуванням клініко-лабораторних показників, розуміючи небезпеку неправильного призначення, передозування і побічної дії препаратів.	<i>Проблемна лекція</i> - Студенти отримують готову інформацію, яку необхідно запам'ятати. Створюється проблемна ситуація, яка спонукає студентів до пошуків розв'язання проблеми, крок за кроком підводячи до цілі. <i>Робота з тваринами</i> з метою спостереження за тваринами, яким призначено лікування. Використання платформи MOODLE, ZOOM під час змішаної форми навчання.	6	<i>Позааудиторна робота</i> – підготовка презентацій та доповідей за темою.	10
ДРН 6. Аналізувати отримані результати в процесі здійснення лікувально-профілактичних заходів за внутрішніх незаразних хвороб тварин	Після призначення протоколу лікування та профілактики внутрішніх незаразних хвороб тварин проводиться аналіз кожного призначеного препарату та методу терапії.	6	Ознайомлення з існуючими протоколами лікування тварин за внутрішніх незаразних хвороб. Оформлення протоколу за певного захворювання.	10

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (вказується за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Усне опитування	20балів/20%	До15 тижня
2.	Вирішення ситуаційних завдань та складання протоколів	20 балів/20%	До 13 тижня
3.	Презентації з доповідями за темами	10балів/10%	До 14 тижня
4.	Робота з тваринами/симуляційні вправи	30 балів/30%	До 12 тижня
5.	Тести множинного вибору	20балів/20%	До 7 тижня

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Усне опитування	<10 балів	11-15	15-19 балів	20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Вирішення ситуаційних завдань, складання протоколів	<10 балів	11-15	15-19 балів	20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання, розв'язані ситуаційне завдання розв'язане повністю, протокол складений	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Підготовка презентацій та доповідей	<5 балів	5-10	11-14 балів	15 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Презентація підготована, але доповідь не чітка, не логічна	Виконано усі вимоги завдання, доповідь та презентація відповідають	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне

			поставленим вимогам	вирішення проблеми
Робота з тваринами	<15 балів	15-20	21-26	27-30
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але є незначні порушення методик	Завдання виконане вірно	Виконану усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Тести множинного вибору	<5 балів	6-9	10-14	15
	Менше 5 правильних відповідей	6-9 правильних відповідей	10-14 правильних відповідей	Всі правильні відповіді

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усний зворотній зв'язок після вивчення тем 1-3, 4-7, 8-10	3 тиждень
2.	Письмовий зворотний зв'язок тем 4-7, 8-10	Протягом 1 тижня після складання
3.	Тестування після вивчення тем 4-7, 8-10	7 тиждень
4.	Проміжний контроль	Згідно графіку
5.	Поточний контроль (тестування, узагальнення балів) 15 тиждень	15 тиждень
6.	Письмовий зворотній зв'язок від викладача після перевірки конспекту із самостійного вивчення дисципліни.	Протягом 1 тижня, після виконання

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники посібник

1. Клінічна діагностика хвороб тварин: підручник / В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін, В.І. Головаха, Д.В. Морозенко та ін. Біла Церква: БНАУ, 2017. 544 с.
2. Морозенко Д.В., Тимошенко О.П.. Дослідження сечі собак і котів у діагностиці внутрішніх хвороб: навчальний посібник: Харків: ППВ «Нове слово», 2012. 106 с.
3. Клінічна оцінки результатів біохімічного дослідження крові тварин / Д.В. Кібкало, Д.В. Морозенко, О.П. Тимошенко [та ін.]. Харків: ФОП Бровін О.В. , 2017. 148 с.
3. Туманська Н.В., Барська К.С., Скринченко С.В. Рентгенологічні методи дослідження: навчальний посібник для студентів : Запоріжжя: ЗДМУ, 2016. 82 с.
5. Мілька В.І. Рентгенодіагностика. Вінниця: Нова книга, 2005. 352с.
6. Виноградова Т.А. Клиническая пульмонология. – Гродно: ГрГМУ, 2011. – 192 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

7. Скляр О.І., Шкромада О.І. Дослідження нервової системи у сільськогосподарських тварин Суми 2006 36 с.
8. Скляр О.І., Шкромада О.І. Дослідження периферичних судин у сільськогосподарських тварин Суми 2006 25 с.
9. Скляр О.І., Шкромада О.І. Загальна діагностика Суми 2005 36с.
10. Скляр О.І., Шкромада О.І. Дослідження дихальної системи тварин. Суми 2001 36 с

11. Дослідження крові тварин та клінічна інтерпретація отриманих результатів. Методичні рекомендації / [Левченко В.І., Соколюк В.М., Безух В.М. та ін.]. – Біла Церква, 2002. – 56 с.
12. Дослідження сечі. Методичні рекомендації / [Левченко В.І., Тишківський М.Я., Сахнюк В.В. та ін.]. – Біла Церква, 2005. – 74 с.
13. Локес П.І. Дослідження калу у собак і кішок. Методичні вказівки / Локес П.І., Курман А.Ф., Кірдан С.В. – Полтава, 2002. – 42 с.
14. Локес П.І. Дослідження сечі у собак і кішок. Методичні вказівки / Локес П.І., Курман А.Ф. – Полтава, 2002. – 50 с.
15. Методичні вказівки щодо використання біохімічних досліджень біологічного матеріалу у державних лабораторіях ветеринарної медицини при діагностиці захворювань інфекційної патології / Ю.М. Новожицька, Д.П. Кучерюк, О.В. Голубець; Мін. агр. політики України, Держ. деп. вет. мед. України. – Київ, 2000. – 85 с.
16. Синдроми найбільш поширених внутрішніх незаразних хвороб тварин. Методичні вказівки / [Цвіліховський М.І., Судаков М.О., Чумаченко В.Ю. та ін.]. – К., 2000. – 32 с.

6.1.3. Інші джерела

17. <http://zoolife.rv.ua>
18. <https://studfiles.net>
19. <http://tvarunu.com.ua/tsikave/130/144/>
20. <http://ukranimals.ru>
21. <http://medbib.in.ua>

6.2. Додаткові джерела

22. Практикум з клінічної діагностики хвороб тварин до лабораторних занять і самостійної роботи студентів / [Н.І. Сулова, П.П. Антоненко, П.М. Склярів та ін.] // Дніпропетровський державний аграрний університет, кафедра клінічної діагностики та внутрішніх хвороб тварин – Дніпропетровськ : Видавництво ДДАУ, 2013. – 274 с.
23. Антоненко П.П. Лікарські рослини у тваринництві; навч. посібник / Н.І. Сулова, В.О. Постоєнко (та ін.) Херсон Олді –Плюс, 2014, 424с.
24. Локес. П.І. Лікарські рослини. Підручник / П.І. Локес, І.С. Постоєнко. Полтава : Довкілля.- К., 2010.- 264 с.
25. Локес П.І. основи ветеринарної рецептури та технології лікарських форм : навч. посібник./ П.П. Шехтахін, Т.П. Локес – Крупка , Н.С Канівець – Поктава, ФОП Товаров С.В. 2014.- 152 с.
26. Євушенко М.Д. Марютін Ф.М., Туренко В.П. тв. ін., Фіто – фармакологія /підручник М. Д. Євушенко, Ф. М. Мартін, В.П., В.П. Туренко. Вища освіта, -К.:, 2004.- 432с.
27. Козачок В.С. Клінічне дослідження екзотичних тварин: Навчальний посібник / В.С. Козачок, О.О. Скиба, М.І. Цвіліховський. – К.: Арістей, 2010. – 252 с.
28. Мазуркевич А.Й. Патолофізіологія тварин / Мазуркевич А.Й., Тарасевич В.Л., Ключі Дж. – К.: Вища школа, 2000. –352 с.

6.3. Програмне забезпечення

- Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт
- Microsoft Power Point – візуалізація даних Microsoft Power BI – аналітика та візуалізація даних
- Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;
- Система дистанційного навчання і контролю Moodle

